

Jeg giver ikke dette for andet end det er, et Forsøg paa ved et flygtigt Gennemsyn af Statshaandbogen at se, hvem der rykker ind. Navnene ville her i denne Sal sige, til hvilket Parti disse selvskrevne Vælgere efter al Sandsynlighed ville slutte sig. Hvem der rykkede ud, vide De ogsaa hvem er. Det er et tilsvarende Antal af selvskrevne Vælgere, der svarer den laveste Skat paa Fyn, altsaa en Kreds af 13 større Gaardejere. Jeg har spurgt om, hvilken Partifarve de 13 nederste havde i Aar, og efter hvad der er mig sagt, ville 8 af disse tilhøre Regeringspartiet, 1 tilhøre de Radikale og 4 tilhøre Højre. Enhver, der har set de sidste Landstingsvalg, ved, hvor nær Stemmerne stod i de forskellige Kredse ved sidste Landstingsvalg. Det er gjort op ved forskellige Lejligheder, sidst af min ærede Nabo, det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle), under en Forhandling her i Tinget om Landstinget, hvor nær Partierne stod hverandre. Hvis man stiller alle de, som det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager) sagde, »om jeg saa maa sige demokratiske Partier« paa den ene Side og Højre paa den anden, ville i en Række af Landstingskredse Stemmerne staa ret nær paa hverandre, og i alt Fald vil Kampen om en Plads kunne afgøres ved nogle ganske faa Stemmer, ved en eller to Stemmer. Man vil da forstaa, hvor meget det vil betyde for Landstingsvalgene, hvis der nu ved Indførelse af selvskrevne kvindelige Vælgere skaffes en Forøgelse af den konservative Styrke blandt de selvskrevne Vælgere. Jeg vilde ønske, man kunde trænge lidt længere til Bunds i dette Spørgsmaal for at se dets Betydning, thi man skulde dog nødtigt her under Skin af at gennemføre en demokratisk Reform gennemføre Bestemmelser, der ville vanskeliggøre senere at komme til en Ændring af Landstingets Sammensætning.

Ellinger (Højre): Ved den foresaaede Valgretsudvidelse vil Folketingsvælgernes Antal vokse i en meget betydelig Grad, medens de, der nu have Stemmeret til Folketinget, udgøre omtrent 19 pCt. af Befolkningen, altsaa næppe en Femtedel, vil Vælgertallet, naar disse Forslag blev gennemførte, vokse til 48 pCt. af Befolkningen, altsaa lidt under Halvdelen, eller der vil blive 2½ Gange saa mange Folketingsvælgere, som der er i dette Øjeblik, og med de Bestemmelser, som her gives for Valgretten, ville Kvinderne fremtidig udgøre Flertallet af Folketingsvælgere og Mændene redu-

ceres til et Mindretal. Jeg tror, der kan være god Grund til overfor denne Hurtighed i Udviklingen at raabe et: Vagt i Gevær! Jeg tror ikke, at Flertallet af de nuværende Folketingsvælgere er lystent efter saa hurtigt at foretage dette Eksperiment. Hvis det er saa, vil jeg oprigtigt haabe, at Befolkningen vil gribe ind i Tide for ud fra et folkeligt og Erhvervsstandpunkt at ændre ved Sagerne, saa at disse Spørgsmaal ikke styres af Politikere ud fra smukke demokratiske Teorier.

Der gives mellem Kvinderne overmaade mange alvorlige, dygtige og fremragende Mennesker, hvis Stemmegivning ikke alene udelukkende bæres frem af Tanken om Landets Vel, men tillige er underbygget af en indgaaende Viden Besked. Men hvis man vil give Valgret efter de Regler, der her foreslaas, vil et altfor stort Lod blive lagt i Vægtskaalen af det store Antal i politisk Henseende uudviklede, kundskabsløse og i Samfundsspørgsmaal ikke dybt tænkende Kvinder, der ville være som Voks i drevne Agitatorers Hænder. For ikke saa mange Aar siden gik Tanken ikke videre end til, at de skatteydende Kvinder skulde have kommunal Valgret. Men da dette Spørgsmaal skulde føres ud i Livet, fik tillige alle gifte Kvinder Valgret, ganske uafhængigt af Størrelsen af den Skat, som Manden yder til Kommunen. Og man gav Valget til Tyende, der svarer Skat, dog ikke uden at mange af Venstre knurrede. Kun een Gang er denne Valgret benyttet, og allerede nu møder der os Forslag om, at enhver Kvinde, blot hun er 25 Aar, skal have Valgret til Statens lovgivende Magt. Det forekommer mig, at man skulde komme paa det rene med, at alt kræver en vis Udvikling, og at Udvikling tager Tid, men her vil man springe alt over. Jeg tror, at Sagen er saa vigtig, at den bør underkastes en almindelig Overvejelse, ogsaa af international Natur, førend vort Land hernede i det nordlige Mellemeuropa stiller sig frem som Foregangsland i Retning af saadanne Regler for Kvinders Deltagelse i det politiske Liv.

R. Andersen (Regeringspart.): Det ærede Medlem (Ellinger) var bange for Kvindernes Valgret. Han udtalte endog, at man kunde staa Fare for, at Kvinderne helt tog Magten fra Mændene, da de ere Flertal. Jeg skal indrømme, at Kvinderne i Almindelighed ere de raadende i Hjemmet og føre Sceptret der, men jeg nærer dog ikke Betænkkeligheder med Hensyn til deres Valgret og deres Indflydelse paa det

politiske og kommunale Liv. Jeg mener, man ikke kan drage en Parallel mellem de to Ting, og at man ikke behøver at være bange i den Henseende. Kvinderne ville næppe tage Magten fra Mændene, i hvert Fald ikke, uden at de ere de klogeste, og ere de det, maa man finde sig deri.

Konsejlspræsidenten (Klaus Berntsen): Naar det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) i Forgaars paastod, at Udviklingen gik meget rask frem, og som Bevis herfor anførte, at jeg i sin Tid ved Behandlingen af den kommunale Valglov modsatte mig, at Enevold Sørensen gav efter og optog en Ændring om Kvinders kommunale Valgret, medens jeg nu som Minister foreslog Statsvalgret for dem, saa glemmer det ærede Medlem jo to Ting. Han glemmer, hvad jeg tidligere har oplyst om, at naar jeg i sin Tid bekæmpede den Ændring, var det, fordi jeg var bange for, at denne, der oprindeligt ikke fandtes i det ministerielle Forslag, skulde forhindre den kommunale Valgrets Udvidelse, som jeg var en Tilhænger af. Men det ærede Medlem glemmer ogsaa, at naar jeg som Minister gaar til at foreslaa Statsvalgret for Kvinder, saa er der mange Meningsfæller af det ærede Medlem i Højre, der ere enige med mig derom. Det ærede Medlem kan jo spørge sin Meningsfælle fra Frederiksværk (Parkov), sin Sidemand, det ærede Medlem for Odense 2den Valgkreds (Halsted) og flere andre Medlemmer, der i det Tidsrum, der er gaaet, siden Spørgsmaalet om en Forfatningsforandring først rejstes, have givet deres Tilslutning til Tanken om Kvinders Statsvalgret.

Det ærede Medlem gav saa endvidere en ret trist Skildring af, hvad der vilde resultere af Kvindernes politiske Valgret. Det ærede Medlem mente jo, at Kvinderne vare bløde som Voks, de vare politisk umodne og uforstaaende Væsener, de vilde blive som Voks i de drevne Agitatorers Hænder. Det ærede Medlem regner sig altsaa ikke til de drevne Agitatorer, kan jeg tænke. (Ellinger: Vil den ærede Konsejlspræsident ikke citere mig rigtigt?). Jeg ved ikke rettere, end at det ærede Medlem brugte det Udtryk, i alt Fald vidner det ærede Medlems Udtalelse ikke om, at han havde nogen Tillid til Kvindernes Deltagelse i det politiske Liv. Herom vil jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger.

Der er fra anden Side fremkommet Beklagelse over, at Kvinderne have faaet kommunal Valgret, og man har